

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

ב.

עין משפט
ג'ר מצוה

קו א טושיע י"ד סימן
שט ספיג ב וא"ח
ס' תקמת ספיג ו':
קח ב מ"י פ"י מהלכות
אבל הלכה ח טושיע
י"ד ט:
קב ג מ"י טס הלכה ג
סג עשין דבנן ג
ולאין עה טושיע טס
ספיג א וא"ח ס' תקמת
ספיג ז':
ד וטור י"ד ס' עשה:
ק' ה ו מ"י טס פ"ו הלכה
א סג טס טושיע י"ד
סימן טב ספיג א':

תורה אור השלם

ו. והקפדת תיגבם לאבל
וכל שיריבם לקנה
והעליתי על כל מתגיב
שק ועל כל ראש קרח
ושמתיה פאבל יחד
ואתריהו פיהם מר:
עמוד ח י

רבינו הננאל

ומסקנא דשמועתא דילכתא
למעשה הנקבר אפילו
שעה אחת קודם לרגל
בטלה הימנו גורת אבילות
וכדפיסוק רבינא והלכתא
אפי' יום אחד או שעה
אחת. אבל (הנקבר)
הנקובר ברגל, לא חיללא
עליה אבילות אלא אחר
הרגל. וקטש שבעת ימי
אבילות מיום טוב האחרון
שהוא יום טוב שני, ואע"ג
דלא נהיג ביה אבילות
ועצרת שבעה. ועצרת
וראש השנה ויום
הכיפורים מפסיקין
אבילות כרגלים. (כדפיסוק
רבינא והלכתא אפילו יום
אחד או שעה אחת.)
מנצאת אומר מי שמת לו
מת בתוך ההגל, נקט
שבעה מיום טוב שני של
יום טוב האחרון, ואף על
פי שיום טוב שני אין נוהג
בין אבילות. וקטש (ליה)
[ל'] מהותו ימא דמית
ביה. ומאן דשכיב ליה
שכבא ביום טוב שני של
יום טוב האחרון או ביום
טוב שני ועצרת, (ל) נהיג
אבילות בן ביום, הדא
יום קבורה, והוא
מדאורייתא, דכתיב
ואכלתי חטאת היום,
וכתיב נמי ואחריההו כיום
מר, והוא יום המיתה,
הלכך יום מיתה
מדאורייתא ויום טוב שני
דברנן, אתי דאורייתא
ומבטל דברנן, ונהיג ביה
אבילות כשאר יומי. מניין
לאבילות שהיא שבעה,
לשמועה רחוקה שאינה
הקיש הכתוב האבל לחג,
ומצאנו עצרת שהוא חג,
והוא יום אחד. ת"ר
שמועה קרובה נוהגת
שבעה ושלישים, שמועה
רחוקה אינה נוהגת אלא
יום אחד. איזו קרובה ואיזו
היא רחוקה, קרובה בתוך
שלישים לקבורה, רחוקה
לאחר שלישים. דברי ר'
עקיבא, וחכמים אומרים
אחת זו ואחת זו נוהגת
שבעה ושלישים. אמר רב
בר בר חנה אמר ר' יוחנן,
כל מקום שאתה מוצא
יחיד [מקיל] ורבים

שכבר נתעסקו בו ברנא. תנחומין וזרכה צשורה והר"ט
דפירש לענין הצרכה חולק על מחזור מוטי"ר שפירש
צסס רש"י שהיה אומר * שאין עושים הצרכה ברגל הואיל וליכא
אבילות ולאחר הרגל נמי לא יעשוה הואיל וצטלה סעודה ראשונה
פ"י דמסקפא ליה לרש"י אי הצרכה
צמועד אי לאחר המועד דשמה
הצרכה אינו עסקי רבים הואיל
ויחיד יכול לעשות ועל הצרכה פירש
לקמן כל יום ראשון אסור לאכול משלו
אפי' אוכל שתי פעמים ציוס דהא לא
קאמר גמרא סעודה ראשונה אלא
יוס ראשון:

שלישה ימים אחרונים אין רבים

מתעסקין בו. פירש
צמוספות דהוא הדין דמלכאמו נעשית
ע"י אחרים: אמר רבי יוחנן
אפי' יום אחד אפי' שעה אחת.
קשיא לו דהא אית ליה לר' יוחנן *
הלכה כחכמי משנה:

מה חג שבעה וצירושלמי דייק

אימא שמונה כשמונה דחג
ומשני שמיני רגל צפני עלמו הוא
ומיועש לאציו אבל שבעה ימים
(בדלשית ט) לא מזי לאתויי דהתם
קודם קצורה היה וצירושלמי משני
דאינן למדין מקודם מתן תורה והתם
צירושלמי מיייתי קראי עובא:

כל מקום שאתה מוצא יחיד מקיף

ורבים מחמירין. והוא הדין
יחיד מחמיר ורבים מקילין הלכה
כרבים ומשום דכחא איירי צימוד
מקיל נקטש הכי וכל מקום לאו דוקא
דצהרבה מקומות פוסק כדברי חסיד
אומר הלכה כרבים דמסקל אפי' לגבי
רבים מיהו התם היינו ריב"ל ולא רבי
יוחנן פ"י מי שהוליאווה (עירובין מו):

יחידא דהיא. ואף על גב

דלעיל נקטש ומכ"א:
אייבו קיים. עדיין לא השיבועין
על איציו כך פ"י צקונטרס
וקשה שהיה לר' חייא לומר ר' אמן
קיימת ולא אימא דמשמע אמו של ר'
חייא ועוד דרצ היה לו להשיב אצא
ולא היה לו לקרות אציו צסס איציו
וגרסא שר"ח גורס א"ל אצא קיים
א"ל אצא קיים אימא קיימת א"ל אימא
קיימת פירש ר' חייא היה שואל על
אציו ולא רצ היה משיב לו על
אציו ואס שלו ואין לנו להקשות מה
לנו לומר דרצ בר אמו דרצ חייא
ובר אחתיה צשלמא לפירוש ראשון
הציאו לומר מה היה חושש ר' חייא
על אציו ועל אמו של רצ כי לפירוש
זה נמי י"ל דהנרץ יפה שלא תאמר
מה היה לו לרצ להשיב על אציו
ואמו שלו כמו כן היה לו להשיב שאר
צני אדם קיימין אצא השתא קמי"ל
שהיה משיב לו לפי שהיה חייא של
ר' חייא ונות לו להשיבועין דשדות
עובות דלא לימא לא וצבר לקרובים
כדאמרין צציש פסחים (דף ג: וס)

לא וצבר לקוסים ולתמורים ו"ג אמר
ליה אצא קיים אמר ליה אימא קיימת
א"ל אימא קיימת אמר ליה אצא קיים
וכפ"ר"ח וקענין שפירש ר"ח לגירסת
עולה

מחמירין הלכה כמחמירין, חזן מוז, שאע"פ שר' עקיבא מקיל וחכמים מחמירין, הלכה כר' עקיבא. דאמר שמואל הלכה כדברי המקיל באל. וכן בנו ובתו אחיו ואחותו ואשתו. אבל על אביו ועל אמו, אפי' שמועה רחוקה נוהגת שבעה ושלישים. לית הלכתא כותיה, דהא יחידא דהיא, כלומר איליש עמך באתיה ור' יקניס שריו עמו והורו בשמועה רחוקה לנהוג בשבעה ושלישים, יחידים הן, ולא סבירא לן כותיהו. דהא רב חסדא ורבה הורו על אביו ועל אמו בשמועה רחוקה שלא לנהוג אלא יום אחד.

כל שהוא משום אצל רגל מפסיקו. שרין להשלמו אחר הרגל
כיון דכי יש צשני ימים לפני הרגל צריך להשלם ולשב חמשה
ימים אחר הרגל: כל שהוא משום עסקי רבים. כלומר תנחומי
רבים אין רגל מפסיקו [כדין] שהיא צריך להשלם ולעסוק צו אחר
הרגל אלא מתעסקין צו צרגל: ארבעה
ימים הראשונים. של אחר הרגל
רבים מתעסקים צו ומשלמין לשלשה
שנתעסקו צרגל צצבר נתעסקו צו
צרגל שלשה ימים: ורגל עולה.
למנין שלשים מאי לאו אסיפא. ה'ה
דמני דרגל עולה למנין שלשים
היינו אסיפא אקצרו צרגל ומיפשוט
מינה דכי קצרו צרגל עולה למנין
שלשים וקשיא לרצא דלמר אינו
עולה: לא ארישא. קא מהדר אקצרו
שני ימים קודם הרגל רגל עולה לו
למנין שלשים דהתם ודאי עולה לו
הואיל וכבר התחיל צבצילות אצל
קצרו צרגל לא ידענא: צסחילס
הרגל. ציוס ראשון של רגל וקשיא
לרצא: צצבר נתעסקו צרגל. כל
שבעה: אפילו קצרו צרגל. רגל
עולה למנין שלשים ולא מיבעיא קצרו
קודם הרגל: סנא דידן. היינו תנא
או ט' צצרייתא: צמה דרבים אמורים.
שאינה נוהגת אלא יום אחד: אלא
חמשה. מהני שבעה מתי מנזה
דכתיב צקרא (ויקרא כה) צנו וצמו
אחיו ואחותו ואשתו: יחידא היא.
ולא ר' עקיבא דלר"ע לא סנא אציו
ואמו לא סנא שאר קרוביו: בגינזק.
מקום: רצ צר אחוה דר' חייא. דהוא
צר אחסיה דר' חייא. דרבי אחא
מכפרי סנא לאה והוליד ממנה איציו
מתה וגשא רחל ולה צת מרישא אחר
וממנה נולד רבי חייא וגשא איציו
הצת ונולד להן רצ ונמאל רצ צר
איציו צר אחוה דרבי חייא מצבוה וצר
אחתיה ממניה: כי סליק. רצ
מנערו דצבל לא"י שהיה רבי חייא
סס: א"ל. רבי חייא לרצ: אצא
קיים. ר"ל איציו אצין קיים הוא:

הגהות הב"ח

גמ' ואמרי לה אמר ליה
ר' יוחנן לר' חייא בר אבא
ר' חייא בר אבא רב
הונא אפילו יום אחד:
(ה'ה תוס' ד"ה איציו כו'
לגירסת ר"ח דר' חייא היה
שואל כו' כשהיה שואל על
אציו שלו הרה משמע כו'
כ"ל וימית משום נמק:

גליון הש"ס

גמ' אורי ליה רבי אלעזר
לרבי פדת בריה. עיין מה
דף ח ע"א תוס' ד"ה
ואמר ר' פדת: טם הן הן.
כעין זה מצינו דף ט
ע"ב: תוס' ד"ה שכבר
בו' שאין עושין הבראה
ברגל. ע"י לקמן דף קד
ע"ב תוס' ד"ה אלא:

הגהות מהר"ב

רנישבורג

א' רש"י ד"ה תנא דידן
היינו תנא דברייתא. י"ב
תנא דמנין נמי קאמר
שלשה ימים קודם הרגל
ואע" ונלמד דרש"י חמי
שפ"ו לשמוע שפי'
ממתקין דלמשה לאו
דוקא שלשה ימים אלא
אפילו שעה אחת והיינו
מתקין צשמה דרגלים
מפסיקין שש"ח'ה כחא
צצרייתא שלשה ימים דוקא
דהא לא קמי פסיקין ועוד
דלניני נמי חכמים עולה
ולש"י מיושב קשיא
המוסר צדיה אמר ר' יוחנן
והפוסקת לשמוע מקיים
דפירשו לעיל צמשה ימים
מתקנים דשלשה ימים
דוקא וקאם מתי טווימי
לצעל יד דוד וכ"י צעל
שעשים לדוד:

הוא מביעי ליה לכדריש לקיש

הוא מביעי ליה לכדריש לקיש
לשמועה רחוקה שאינה נוהגת אלא יום אחד דכתיב והפכתי לגיכם לאבל
ואשכחן עצרת דאיקרי חד יומא חג * ר"ת שמועה קרובה נוהגת שבעה
ושלשים שמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד * איזו היא קרובה ואיזו
היא רחוקה קרובה בתוך שלשים רחוקה לאחר שלשים דברי ר"ע וחכמים
אומרים אחת שמועה קרובה ואחת שמועה רחוקה נוהגת שבעה ושלישים
אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן * כל מקום שאתה מוצא יחיד מקיל
ורבים מחמירין הלכה כרבים חזן מוז שאע"פ שרבי עקיבא מקיל וחכמים
מחמירין הלכה כרבי עקיבא * דאמר שמואל הלכה כדברי המקיל באל
רב חנינא אתיא ליה שמועה דאבוה מבי חוזאי אתא לקמיה דרב חסדא
אמר ליה שמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד רב נתן בר אמי
אתא ליה שמועה דאימיה מבי חוזאי אתא לקמיה דרבא אמר ליה הרי
אמרו שמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד בלבד איתביה במה
דברים אמורים בחמשה מתי מצוה אבל על אביו ועל אמו שבעה
ושלשים אמר ליה יחידא היא ולא סבירא לן כותיה דתנאי * מעשה
ומת אביו של רבי צדוק בגינזק והודיעוהו לאחר שלש שנים ובא ושאל
את אלישע בן אבויה וקנים שעמו ואמרו נהוג שבעה ושלישים וכשמת
בנו של רבי אחייה בגולה ישב עליו שבעה ושלישים אינו והא * רב בר אחוה
דרבי חייא דהוא בר אחתיה דר' חייא כי סליק להתם אמר ליה אבא קיים
ר"ח * רבי חייא היה שואל על אציו ואמו שלו והוא משיב על אציו ואמו של ר' חייא היה משיב לו
אצא קיים כשהיה שואל על אציו שלו משום דהוה משמע שהיה משיב על אציו של רבי חייא שהיה רגיל לקרות אציו אצא:

ב) כל דברי רבינו אלו הוצא צצ"י סימן מל"ב צצמו וכן דעת צצ"ג וכן אצלם ז"ל וע"ש צצ"ו ובלש"י משיב על זה.